

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.5.18.
COM(2016) 340 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

**Ausztria 2016. évi nemzeti reformprogramjáról,
amelyben véleményezi Ausztria 2016. évi stabilitási programját**

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Ausztria 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ausztria 2016. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására²,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira³,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést⁴, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemeszterét. Az éves növekedési jelentés prioritásait az Európai Tanács 2016. március 17–18-án elfogadta. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2015. november 26-án elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést⁵, amelyben Ausztriát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság szintén ugyanezen a napon az euróövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást⁶ fogadott el. Az ajánlást az Európai Tanács 2016. február 18–19-én jóváhagyta, majd a Tanács 2016. március 8-án elfogadta. Olyan országgént, amelynek pénzneme az euró, valamint tekintettel a gazdaságok

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² COM(2016) 340 final.

³ P8_TA(2016)0058, P8_TA(2016)0059 és P8_TA(2016)0060.

⁴ COM(2015) 690 final.

⁵ COM(2015) 691 final.

⁶ COM(2015) 692 final.

közötti szoros kapcsolatra a gazdasági és monetáris unión belül, Ausztriának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.

- (2) 2015. február 26-án közzétették az Ausztriára vonatkozó 2016. évi országjelentést⁷, amely értékelte az Ausztria által tett előrelépéseket a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások kezelése, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzéseinek teljesítése terén. Az országjelentés emellett magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is. 2016. március 8-án a Bizottság bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit.⁸ Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Ausztriában makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn.
- (3) Ausztria 2016. április 26-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. április 27-én 2016. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (4) A vonatkozó országspecifikus ajánlásokat az európai strukturális és beruházási alapok 2014–2020 közötti időszakra szóló programozása során kezelték. Az 1303/2013/EU rendelet 23. cikkében előírtaknak megfelelően a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát, amennyiben ez szükséges a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében. Az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági kormányzást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásban⁹ a Bizottság részletesen kifejtette e rendelkezés esetleges alkalmazását.
- (5) A stabilitási program jelzi, hogy a menekültek jelentős beáramlása komoly hatást gyakorolt a költségvetésre, és megfelelő bizonyítékokat tartalmaz e további költségvetési teher méretére és természetére nézve. A Bizottság szerint a támogatható további kiadások a GDP 0,09 %-át tették ki 2015-ben, és a jelenlegi becslések szerint a GDP 0,26 %-át teszik 2016-ban. Ezek az összegek felfelé irányuló módosítást jelentenek a 2016. évi költségvetési terv becsléseihez képest, amely hozzávetőlegesen a GDP 0,08 %-ának, illetve 0,16 %-ának megfelelő további kiadásokat várt 2015-ben, illetve 2016-ban. Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik e többletkiadások fedezését, mivel a menekültek beáramlása olyan rendkívüli esemény, amely jelentős hatást gyakorol Ausztria államháztartására, és a középtávú költségvetési célhoz vezető kiigazítási pályától való eltérés engedélyezése nem veszélyeztetné a fenntarthatóságot. Mivel Ausztria 2015-ben elérte középtávú költségvetési célját, nem élt az átmeneti eltérés lehetőségével. Ugyanakkor annak biztosítása érdekében, hogy a középtávú költségvetési célt még nem teljesítő országok számára biztosított átmeneti eltérést Ausztria számára is engedélyezzék, Ausztria 2016-ban és 2017-ben a 2015-ben támogatható kiadások összegével eltérhet a középtávú költségvetési céltól. Tekintettel az esetleges további eltérésre 2016 során, 2017 tavaszán a további támogatható összegekre is kiterjedő záró értékelésre kerül majd sor az osztrák hatóságok által rendelkezésre bocsátott, megfigyelt adatok alapján.

⁷ SWD(2016) 88 final.

⁸ COM(2016) 95 final.

⁹ COM(2014) 494 final.

- (6) Ausztria jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozik, és az átmeneti adósságszabály hatálya alatt van. A 2016. évi stabilitási program szerint a kormány 2016-ra az államháztartási hiány a GDP 1,6 %-ának megfelelő romlását, majd 2020-ra a GDP 0,4 %-ának megfelelő fokozatos javulását várja. A középtávú költségvetési cél – a GDP 0,45 %-ának megfelelő strukturális hiány 2016-ig, majd felülvizsgálatot követően a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány 2017-től kezdődően – várhatóan 2018-tól kezdődően teljesül. Ugyanakkor az újraszámított strukturális egyenleg alapján a középtávú költségvetési cél először 2019-re lehetne elérhető. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság várhatóan a GDP 86,2 %-ának megfelelő értéken tetőzik 2015-ben, majd ezt követően fokozatosan csökken 76,6 %-ra 2020-ban. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Ugyanakkor 2017-től kezdődően a kitűzött hiánycélok elérésének támogatásához szükséges intézkedések nincsenek kellőképpen kidolgozva. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján bizonyos mértékű eltérés kockázata forog fenn 2016 vonatkozásában. Ha azonban a menekültek rendkívüli beáramlásának betudható, 2016-ra jelenleg előre jelzett további hatás szintén nem képezi az értékelés részét, Ausztria részéről elvárható lenne, hogy megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek 2016-ban. Változatlan politika mellett fennáll a veszélye annak, hogy Ausztria 2017-ben jelentősen eltér a javasolt kiigazítástól. Ugyanakkor a tervezett eltérés 2017-ben már nem lenne jelentős, figyelembe véve a további, 2016-ra a menekültek rendkívüli beáramlásával járó költségvetési hatáshoz kapcsolódóan megítélt engedményt. Ausztria 2016-ban várhatóan eleget fog tenni az átmeneti adósságszabálynak, és az átmeneti időszak lejártát követően, 2017-ben meg fog felelni az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Ausztria nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Következésképp 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítása érdekében.
- (7) A közelmúltban bevezetett adóreform költségvetési hatása továbbra is bizonytalansági tényezőt jelent. A költségvetés fenntarthatóságának biztosítására szolgáló intézkedések meghozatala során figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a munka adóterhe – a közelmúltbeli reformok ellenére – továbbra is magas, és Ausztria magas adóéket alkalmaz más európai országokkal összehasonlítva. Ugyanakkor nem támaszkodnak eléggé a növekedésbarátabb adózási forrásokra, amelyek lehetővé teszik a munka adóterhének csökkentését. Segíthetné e probléma kezelését, ha olyan lépésekre kerülne sor, amelyek a munka adóterhét a növekedést kevésbé visszafogó egyéb forrásokra helyeznék át.
- (8) A foglalkoztatási ráta 2015-ben az 55–64 évesek körében 46,3 % volt (uniós átlag: 53,3 %), ami tagállami összehasonlításban a 19. helyet eredményezi. A tényleges nyugdíjbavonulási életkor növelésére irányuló kiegészítő intézkedések 2014 óta vannak hatályban, és időközben némi eredménnyel is jártak. Egyelőre nem lehet tudni, hogy ezek az intézkedések a tendencia megfordulásához vezetnek-e majd, mivel a tényleges nyugdíjba vonulási életkor Ausztriában középtávon elmarad az uniós átlagtól. Emellett a várható élettartam növekedésének köszönhetően növekszik a nyugdíjban töltött évek hossza. A nőkre vonatkozó kötelező nyugdíjkorhatár 2024 és 2033 között fokozatosan emelkedik és éri majd el a férfiakét. Ausztriában a kötelező nyugdíjkorhatár nem kapcsolódik a várható élettartam növekedéséhez. Az Európai Bizottság becslése szerint 2040-ben a nyugdíjkiadások 2013-hoz képest a GDP 0,8 %-ával lesznek majd magasabbak. Hosszú távon (2060) a nyugdíjkiadások

várhatóan a GDP 0,5 %-ával fognak növekedni. Ehhez hasonlóan várhatóan az egészségügyi kiadások is növekedni fognak: 2013–2040 között a GDP 1 %-ával, míg 2060-ban GDP 1,3 %-ával. Ez, valamint a tartós ápolás-gondozással kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése közepes kockázatot jelent Ausztria költségvetési fenntarthatósága számára.

- (9) A költségvetési intézkedések a különböző kormányzati szinteken (szövetségi, állami és helyi) összetettek, a bevételi és kiadási hatásköröket pedig számos politikai terület tekintetében (pl. egészségügyi ellátás) nem hangolták össze. Míg az OECD 2014-es adatai szerint a szubnacionális kormányzatok politikai feladatai a GDP 16 %-ának megfelelő összesített államháztartási kiadást eredményeznek, a szubnacionális adók csak körülbelül a GDP 2 %-át teszik ki. Ezek az összetett viszonyok költségesek és csökkenthetik a költségvetési fegyelmet. Jelenleg tárgyalások folynak a bevételeknek a kormányzat három szintje közötti, 2017-től kezdődő elosztásáról, amely lehetőséget ad az említett probléma kezelésére.
- (10) A munkanélküliségi ráta Ausztriában hagyományosan az egyik legalacsonyabb az Unión belül. Ugyanakkor 2011 óta folyamatosan növekszik, és 2015-ben elérte a 5,7 %-ot. A fiatalok munkanélküliségi rátája is alacsony: 2015-ben 10,6 % volt az aktív 15–24 évesek körében. Ausztriában a foglalkoztatási ráta is magas. Ugyanakkor annak ellenére, hogy a nők foglalkoztatási aránya 70,2 %, ami az uniós átlag feletti, a nők a gyermekgondozással vagy idősgondozással járó kötelezettségeik miatt viszonylag nagy arányban dolgoznak részmunkaidőben. Ez hozzájárul ahhoz, hogy az Unión belül Ausztriában az egyik legmagasabb a nemek közötti bérkülönbség, és magas a nemek közötti nyugdíjkülönbség is. Az idősebb munkavállalók (55–64 évesek) foglalkoztatási rátája az uniós átlag alatt van.
- (11) Az oktatás területén Ausztria már túllépte az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzéseit. 2015-ben a korai iskolaelhagyók aránya 7,3 %, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 38,7 % volt. Ugyanakkor az oktatási eredmények erősen függnak a társadalmi-gazdasági háttértől. A nemzedékek közötti mobilitás az oktatásban az egyik legalacsonyabb azon OECD-országok körében, amelyek esetében rendelkezésre állnak adatok. Az iskolaelhagyók körében a külföldi születésű tanulók aránya csaknem a háromszorosa a helyben születettekének, és további kihívást jelent a tanköteles korú fiatal menekültek és migránsok integrálása az oktatási és képzési rendszerbe.
- (12) Bár az osztrák bankok a hazai és külföldi piacokon egyaránt kihívásokkal szembesülnek, a nemzeti és európai szintű felügyeleti intézkedések elősegítették a közép-, kelet- és dél-európai eszközminőség-romlásból adódó kockázatok kezelését. Ami a bajban lévő pénzügyi intézmények átszervezését és felszámolását illeti, a költségvetési kockázatokat már figyelembe veszik a költségvetési zárszámadásoknál. Jóllehet a további kockázatok nem zárhatók ki, ezek láthatólag csak a hitelállomány-leépítésre korlátozódnak bizonyos intézmények esetében.
- (13) A beruházási ráta Ausztriában – a lakóépületek kivételével – a GDP minden eleme tekintetében meghaladja az uniós átlagot. Ugyanakkor Ausztriában a beruházások szintje – a szilárd vállalati likviditás és a kedvező finanszírozási feltételek ellenére – 2012 óta gyengéskedik. A beruházások és a növekedés ösztönzése érdekében az összetett adminisztratív eljárásokat és akadályokat meg kell szüntetni. Például a szolgáltatásnyújtás területét érintő szabályozási akadályok és adminisztratív terhek nem kedveznek az új vállalkozások indításának. A több ágazatban tevékenykedő vállalkozások alapítása elé gördített, a 2015. évi országspecifikus ajánlásokban

említett akadályok terén Ausztria javító intézkedéseket vett fontolóra, de döntések még nem születtek. Az üzleti szolgáltatások terén sajátos kihívást jelentenek a korlátozó engedélyezési követelmények, valamint a jogi formára és a részesedésre vonatkozó korlátozások, ami alacsony piaci dinamikát és csökkenő termelékenységet eredményez. A kölcsönös értékelést követően Ausztria által benyújtott, a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésről, valamint ezek végzéséről szóló cselekvési terv csak korlátozott számú intézkedést javasol, holott egyértelműen lenne lehetőség nagyobb ívű javaslatokat tenni.

- (14) A menekültek jelentős beáramlása az elmúlt évben számos társadalmi és gazdasági következménnyel járt Ausztriára nézve. Bár rövid távon a menekültek beáramlása növelni fogja a közkiadásokat és további belső keresletet teremt, ezáltal növelve a GDP-t, a foglalkoztatásra és növekedésre gyakorolt középtávú hatás a menekültek sikeres munkaerő-piaci és társadalmi integrációján, így az oktatás terén számukra nyújtott támogatáson is múlik. Ezt a kérdést, amely mind uniós, mind tagállami szinten kiemelt szerepet kap a politikai napirenden, szoroson nyomon fogják követni és elemezik majd, többek között a 2017. évi országjelentésben.
- (15) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Ausztria gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt közzétette a 2016. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Ausztriának címzett ajánlások nyomon követése terén hozott intézkedéseket. Figyelembe vette nemcsak a programoknak Ausztria fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (16) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot, és arról alkotott véleményét¹⁰ mindenekelőtt az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

AJÁNLJA, hogy Ausztria 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa, hogy a középtávú költségvetési céltól való eltérés 2016-ban és 2017-ben csak a menekültek 2015-ös rendkívüli beáramlásának a költségvetésre gyakorolt hatásához kapcsolódó engedményre korlátozódjon, és ennek érdekében érjen el a GDP 0,3 %-ának megfelelő költségvetési kiigazítást 2017-ben, kivéve azt az esetet, ha a középtávú költségvetési cél ennél mérsékeltebb erőfeszítéssel is elérhető. Biztosítsa az egészségügyi rendszer fenntarthatóságát és a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát a törvényes nyugdíjkorhatárnak a várható élettartamhoz való igazítása révén. Egyszerűsítse, ésszerűsítse és korszerűsítse a különböző kormányzati szintek közötti pénzügyi kapcsolatokat és felelősségi köröket.
2. Javítsa a nők munkaerő-piaci részvételét. Tegyen lépéseket a hátrányos helyzetű, és különösen a migráns háttérrel rendelkező fiatalok tanulmányi eredményeinek javítása érdekében.

¹⁰ Az 1466/97/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

3. Csökkentse a beruházásokat érintő adminisztratív és szabályozási korlátokat, így például a korlátozó engedélyezési követelményeket, a jogi formára és a részesedésre vonatkozó korlátozásokat, valamint a több ágazatban tevékenykedő vállalkozások létrehozása elé gördített akadályokat, különösen a szolgáltatások területén.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*